

RAN - 2401190104040501

RAN-2401190104040501

M. S. W. (Sem. - IV) Examination March - 2025

Tribal Problems and Development : Policies and Programmes

Paper - BC - 12 (A)

આદિવાસી સમસ્યાઓ અને વિકાસ : નીતિઓ અને કાર્યક્રમો

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

(૧) નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:
M. S. W. (Sem. - IV)

Name of the Subject :
Tribal Problems and Development : Policies and Programmes - Paper - BC - 12 (A) આદિવાસી સમસ્યાઓ અને વિકાસ : નીતિઓ અને કાર્યક્રમો

Subject Code No.: 2401190104040501

Seat No.:

Student's Signature

- (૨) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(૩) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

- પ્ર. ૧. નીચે આપેલ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર લખો: ૧૦
૧. 'જનજાતિ' શબ્દનો અર્થ જણાવો.
  ૨. ગુજરાતમાં કોઈ પણ ચાર મુખ્ય આદિવાસી જૂથના નામ જણાવો.
  ૩. 'આદિમ જનજાતિ' શબ્દનો અર્થ જણાવી ગુજરાતનું એક ઉદાહરણ આપો.
  ૪. ભારતના આદિવાસી સમુદાયની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
  ૫. ભારત સરકારની આદિવાસી વિકાસ માટેની કોઈપણ ચાર યોજનાઓની યાદી બનાવો.

- પ્ર. ૨. ભારતમાં આદિજાતિના વિકાસ માટે વૈધાનિક અને બિન-વૈધાનિક જોગવાઈઓનું વર્ણન કરો. ૧૩

અથવા

- પ્ર. ૨. ભારતમાં આદિજાતિ સમુદાયો દ્વારા સામનો કરવામાં આવતી મુખ્ય સમસ્યાઓ સમજાવો. ૧૩

RAN-2401190104040501]

[1]

[P.T.O.]

P0145

પ્ર. ૩. આદિજાતિ સમુદાયોના વિકાસમાં સરકાર અને સ્વૈચ્છિક સંસ્થાઓ (એનજીઓ)ની ભૂમિકાની સંબંધિત ઉદાહરણો સાથે સમજૂતી આપો. ૧૩

અથવા

પ્ર. ૩. આદિવાસી સમુદાયોમાં પરંપરાગતથી સમકાલીન માળખામાં આવેલ સાંસ્કૃતિક પરિવર્તનની ચર્ચા કરો. ૧૩

પ્ર. ૪. ભારતમાં અનુસૂચિત જનજાતિઓ માટેના રાષ્ટ્રીય આયોગની કામગીરી અને ભૂમિકાની ચર્ચા કરો. ૧૪

અથવા

પ્ર. ૪. નીચે આપેલ પર ટૂંક નોંધ લખો: (૭+૭=૧૪)

૧. પેસા કાયદો ૧૯૯૬ની મુખ્ય જોગવાઈઓ.

૨. નેશનલ શિડ્યુલ્ડ ટ્રાઈબલ ફાઈનાન્સ એન્ડ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશનની મુખ્ય યોજનાઓ.

ENGLISH VERSION

Instructions:

- (1) All questions are compulsory.
- (2) Each question marks are indicated at the right side.

Q. 1. Write short answers of the following: 10

1. Define the term 'Tribe'.
2. Name any four major tribal groups in Gujarat.
3. Give the meaning of 'primitive tribes' with one example from Gujarat.
4. List out the key characteristics of Tribal communities in India.
5. Enlist any four schemes for tribal development of the Government of India.

Q. 2. Describe the statutory and non-statutory provisions for tribal development in India. 13

OR

Q. 2. Explain the major problems faced by tribal communities in India. 13

Q. 3. Elaborate the role of government and NGOs in the development of tribal communities with relevant examples. **13**

OR

Q. 3. Discuss the cultural changes in tribal communities from traditional to contemporary structures. **13**

Q. 4. Discuss the functions and role of the National Commission for Schedule Tribes in India. **14**

OR

Q. 4. Write short notes on the following: **(7+7=14)**

1. Key Provisions of PESA Act, 1996.
2. Major Schemes of National Scheduled Tribe Finance and Development Corporation.
